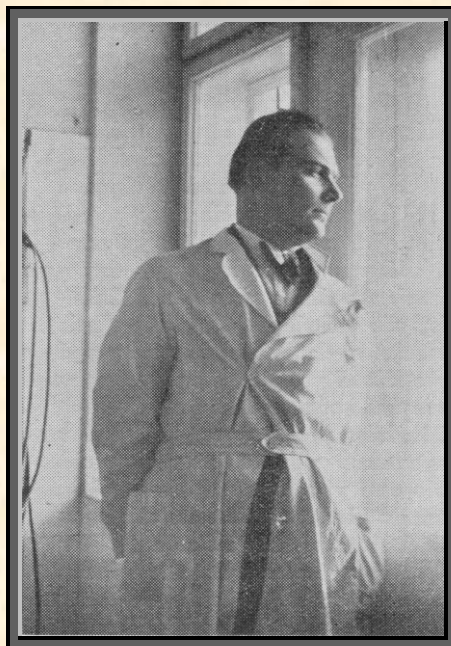

Městská nemocnice v Přerově

Město Přerov, důležitý železniční uzel, sídlo značného průmyslu, postrádalo až do roku 1913 řádně vybudované a účelně vedené nemocnice. Lidé, stížení úrazy a různými neduhy, byli nuceni vyhledávat pomoci v nemocnicích okolních, v Hranicích, Lipníku, Kroměříži, Olomouci atd. Tak nutně pocítovaná potřeba nemocnice vedla městské zastupitelstvo k tomu, že zahájilo přípravné práce pro zbudování ústavu nanejvýš potřebného, zvláště když k tomu bylo již v roce 1904 vyzváno přípisem Hanácké župy ústřední jednoty českých lékařů, výnosem zemského moravského výboru a výnosem okresního hejtmanství přerovského. Přípravné práce, jednání s majiteli pozemků, úřady a staviteli protáhlo se až do r. 1908, kdy myšlenka a plány postavit nemocnici dostaly konkrétnější podstatu povolením určitého finančního nákladu zemským výborem na stavbu nemocnice. Po schválení a úpravě plánů, vypracovaných projektantem architektem Janem Veselským z Král. Vinohradů, zadána stavba v roce 1911 stavitelům V. J. Jonášovi z Hranic a Františku Pivnému z Přerova, dozorem pověřen městský stavitel Stan. Andrlík. Současně primářem operateurem byl zvolen usnesením obecního výboru MUDr. Karel Šantrůček, lékař v Přerově, jenž dozoroval na vypravení a vedl zařízení nemocnice po stránce lékařské a zdravotní. Celkový náklad na vybudování nemocnice obnášel 948.609 Kč 60 hal. Nemocnice postavena tehdy v úpravě pavilónové - pořízena budova hlavní, administrativní, pavilon pro choroby chirurgické, vnitřní, pavilon dětský, infekční, umrlčí komora a budova hospodářská, obsahující kuchyni, prádelnu atd. Celkem čítala takto zařízená nemocnice 130 postelí. Slavnostně byla odevzdána veřejnosti v březnu r. 1913 a již ve svých začátcích ukázala svou naprostou nutnost a prosperitu. Kromě oddělení očního téměř samostatně vyvinulo se oddělení pro choroby vnitřní, jež vedl vždy zapracovaný sekundární lékař. Oddělení chirurgické s infekčním ponechal si primář Dr. Šantrůček, k chirurgickému oddělení přidělena byla Roentgenova stanice, vedená primářem chirurgickým, sloužící však i oddělením ostatním. V budově administrativní zřízena lékařská laboratoř. V roce 1914 byla nemocnice plně obsazena a díky svědomitosti vedoucích osob na své pověsti získala, jsouc plně rovnocennou složkou v řadě nemocnic sousedních. Válečná léta se svými strastmi a útrapami nezastavila se ani před branami nemocnice. Lékaři a personál, většinou povinni službou vojenskou, povoláni byli k vykonávání branné povinnosti, nemocniční síně naplnily se většinou raněnými a chorobnými vojáky, jež se zbytky personálu a nedostačujícími lékařskými silami obětavě po celou dobu ošetřoval zbylý sekundář Dr. Jan Glos. Na něm spočívala celá tíha lékařského vedení celé nemocnice, leč úkolu tohoto zhostil se velice dobře. Doba poválečná dolehla na nemocnici - zrovna jako na ostatní celý život - krutě, nedostávalo se všeho, leč díky houževnatosti vedoucích lékařů s primářem Drem Šantrůčkem bylo tu nazbyt síly a chuti k dílu před válkou tak zdatně počatému. Zřízen řádný ordinariát pro choroby vnitřní a jeho vedením pověřen sekundární lékař Dr. Jan Lacina, jenž po odchodu Dra Glosa z nemocnice a jeho jmenování městským lékařem, již delší dobu samostatně vedl oddělení interní. Znovuzřízena, zvětšena a silnějšími přístroji opatřena stanice Roentgenova, již vedle chirurgie vedl ředitel a primář Dr. Šantrůček.

Při otevření nemocnice v r. 1913 mělo interní oddělení vlastní 56 lůžek, infekční a venerologické 23 - celkem 79 ze 135 v celé nemocnici.

MUDr. Jar. Havel,
primář očního oddělení
měst. nemocnice v Přerově

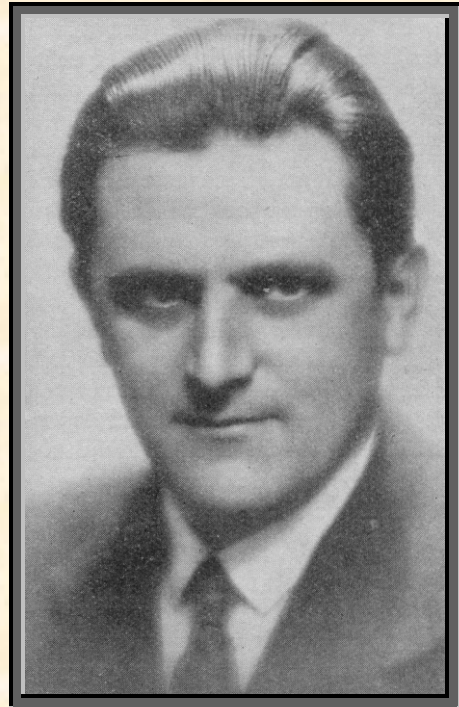
Zapomenutý Přerov

V průběhu let oddělení utěšeně vzrůstalo, takže po 20 letech je již stav 102 lůžek, který uvolněním bývalého očního oddělení bude lze rozšířit ještě o dalších 17 lůžek. Nejnázorněji vysvitne vzrůst oddělení z toho, že v r. 1913 bylo ošetřeno na něm 550 nemocných a v r. 1932 již 1799, tedy více než trojnásobně. Oddělení je vybaveno dobrou laboratoří s moderní výbavou pro výzkumy bakteriologické, histologické, fyzikální terapie je zatím společná s chirurgickým oddělením, dále disponuje moderním aparátem pro transfusi krevní, inhalace kyslíková, pneumothoraxovým a kompletní výzbrojí haematologickou. Je tu i široké pole pro moderní metody léčení tuberkulózy ve spolupráci s chirurgem, poněvadž z ošetřovaných pacientů počet tuberkulosních činí téměř 35%.

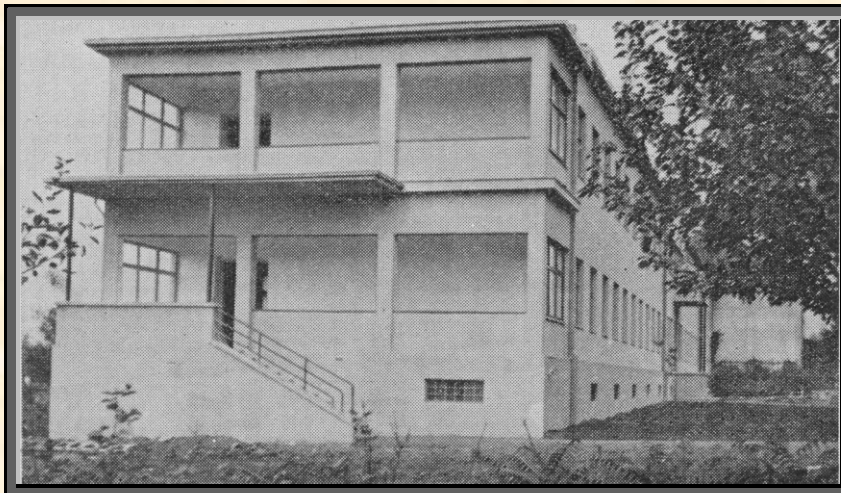
Oddělení bylo osamostatněno v prosinci 1922 obsazením místa ordináře Dr. Janem Lacinou.

Po jeho odchodu v r. 1927 nastupuje v březnu jeho místo Dr. Jaromír Dlouhý, který v r. 1933 je jmenován primářem tohoto oddělení.

Oddělení oční bylo zřízeno roku 1914 a vedl ho až do své předčasné smrti MUDr. Bernard Šír, klinický asistent české oční kliniky prof. Dr. Deyla v Praze. Zemřel 25. srpna 1925. Na jeho místo nastoupil MUDr. Emil Merta, klinický asistent prof. Dr. Slavíka v Brně. Krutý ale jest jeho životní los, umírá za 2 roky a den dne 26. srpna 1927 na zákeřný diabetes. Nastupuje pak MUDr. Jar. Havel, asistent oční kliniky prof. Dr. Deyla, pak prof. Dr. Lešera v Praze. Po těžkých ranách, které oddělení

MUDr. Jaromír Dlouhý,
Primář interního oddělení
Městské nemocnice v Přerově

Oční pavilon městské nemocnice v Přerově

utrpělo úmrtím dvou svých šéfů v tak krátké době za sebou, začíná nová práce, nový život a oddělení se zotavuje. Díky porozumění správního výboru nemocnice, městské rady bylo oddělení vybaveno moderně a když následující léta ukázala prosperitu a poctivou práci na oddělení, přikročeno k dávnému snu, stavbě nového moderního očního pavilonu, který navrhl městský stavitel Andrlík,

Pavilon otevřen slavnostně dne 12. 1. 1933 za účasti kruhů universitních, vědeckých korporací lékařských, městské rady a politických úřadů.

Zapomenutý Přerov

Nový náš pavilon jest jednopatrový, vybaven nejmodernějším příslušenstvím jak po stránce hospodářské tak i lékařské a therapeutické. Má 64 lůžek (v pádě potřeby 74), dva operační sály, ambulanci, černou komoru, oddělení infekční jest účelně rozděleno, optické dokonalé aparáty jako štěrbínová lampa, velký oftalmoskop Gulstrandův, přístroj Jawalův atd. Jest vybaven velikým Habovým magnetem na extrakci železných a ocelových štěpin v oku. Veškeré zařízení jako sterilisací atd. dodaly tuzemské firmy. Pouze optiku fa Zeiss. Podlahy v pokojích jsou gumové, chodby řešeny jako jídelny, v koupelnách jsou trubkovitá zařízení na odložené prádlo, které padá do sběračů, takže jest značná úspora času a prádlo se nemísí. Zvláštním boilerem pak, do kterého se vede ostrá pára z kotelny, jest pavilon neodvislý od ostatních budov. Jest ukryt v krásné nemocniční zahradě a jest po stránce technické, architektonické a lékařské jedním z nejkrásnějších v republice. MUDr. Jar. Havel byl v březnu 1933 jmenován primářem očního oddělení. Postavením nového očního pavilonu a adaptací stávajících oddělení čítá nyní naše nemocnice v celku 290 postelí, rozdělených ve 3 samostatná oddělení: chirurgické, vnitřní s infekčním a oční. Lékařskou službu zastávají tři primáři a pět lékařů sekundárních. V březnu roku 1933 odchází na trvalou dovolenou první ředitel a primář chirurg Dr. Karel Šantrůček, když více než dvacet let věnoval své nejlepší síly ústavu, jež spoluvytvořil a po stránce lékařské přivedl na úroveň, zdárně konkurující všem nemocnicím okolním.

St. Andrlík, městská architekt

I po stránce hospodářské nemocnice byla vedena vzorně. Od jejího počátku až do ledna r. 1933 hospodářským správcem byl pan správce Uhlíř, jemuž po boku stáli úředníci p. Čech, p. Bubeník, a p. Kozánek. Odchodem správce Uhlíře uvolněné místo obsazeno bylo nově jmenovaným správcem p. Čechem, jenž stál jako subalterní úředník ve službách nemocnice od jejího otevření do dneška. Každoroční bilanční uzávěrka nemocniční jest důkazem, že ústav je ve správných rukou, jež dovedly rozumně hospodařit a tím i rozkvět a rozvoj naší nemocnice po této stránce souhlasně se stránkou lékařskou vésti na správné koleji.

Referentem městské nemocnice v městské radě byl ustanoven v posledních obecních volbách Št. Klein. Povšechnou správu nemocnice vede správní výbor v čele se starostou města Richardem Kleibrem a členy výboru, pp. Dr. Kratochvílem, Dr. Glosem, Králem, Kf. Sýkorou, P. Složilem a referentem.

Celkový pohled na městskou veřejnou nemocnici v Přerově

Zdroj: Přerovsko-Kojetínsko (1933)